INZET COALITIEAKKOORD IN JOUW GEMEENTE

Aan de slag voor een gezonde en duurzame gemeente

Gefeliciteerd! Je bent verkozen tot raadslid van je gemeente. Een belangrijke taak, want je speelt als gemeenteraadslid een belangrijke rol in het gezond en toekomstbestendig maken van jouw gemeente. Met dit pamflet bieden we je graag inspiratie voor de komende bestuursperiode. Voor 7 thema's geven we je suggesties voor gezond en duurzaam gemeentebeleid.

Gezonde buurten zijn plekken waar mensen zich thuis voelen. Waar buren samen zonnepanelen op hun daken leggen, kinderen veilig buiten spelen en jong en oud een praatje maakt in een groene omgeving. Een buurt waarin je fijn woont, gezond blijft en betaalbaar leeft.

brabantse milieufederatie

1 Een groene buurt

Een straat met bomen verkoelt in de zomer, voorkomt natte voeten en verhoogt de woningwaarde. Meer groen is simpelweg de beste investering in leefbaarheid. Het zorgt voor minder hitte, minder wateroverlast en gezondere mensen.

- Stel concrete doelen en omgevingswaarden vast voor bescherming van milieu en natuur in het gemeentelijk omgevingsplan (denk bijvoorbeeld aan het Schone Lucht Akkoord en de Natuurherstelwet);
- Voer Basiskwaliteit Natuur in: elke buurt een groene en gezonde leefomgeving;
- Stimuleer bewoners om hun buurt te vergroenen en beloon het afkoppelen van regenpijpen, groene daken, geveltuinen, nestkastjes, voedselbossen, pluktuinen etc;
- Geef als gemeente het goede voorbeeld met ecologisch (extensief) groen- en waterbeheer en onderhoud en leg bewoners uit hoe belangrijk dat is voor de biodiversiteit en onze gezondheid;
- Behoud en koester bestaand groen zoals oude bomen, houd bij herplant rekening met boomkroonvolume en pas de 5.1.2e -regel toe.

2 Gezonde lucht, water en bodem

Gezonde inwoners begint bij schone lucht, schoon water, een gezonde bodem en een omgeving vrij van schadelijke stoffen. Maar we ademen op veel plaatsen vervuilde lucht in, via voedsel krijgen we gif binnen en schadelijke stoffen zoals PFAS stapelen zich op in het milieu. Dit is een sluipend gevaar voor onze gezondheid en zorgt voor stijgende kosten voor de zorg.

Bij het gezonder maken van onze leefomgeving hebben gemeenten een sleutelrol. Dit betekent strengere vergunningen voor vervuilende bedrijven, betere handhaving en het actief weren van schadelijke stoffen uit de omgeving van woon- en natuurgebieden. Het versterken van de natuur als bondgenoot helpt hierbij: gezonde bodems, groene buffers en schone wateren zuiveren onze omgeving.

- Pak vervuiling aan met adequate vergunningen en handhaving;
- Maak bodem en water sturend en neem regels op voor spuitvrije zones rondo kwetsbare locaties in het omgevingsp n;
- Maak schone lucht, water en bodem speerpunten in gemeentelijk beleid;
- Creëer groene buffers tegen geluid, licht- en luchtvervuiling.

3 Circulaire, lokale economie

Grondstoffen worden schaarser, niet alleen door uitputting van de natuur maar ook door geopolitieke onzekerheden. Slim omgaan met bestaande grondstoffen vergroot onafhankelijkheid.

- Gemeenten kunnen verspilling tegengaan door slim hergebruik te stimuleren;
- Door circulair te stimuleren, de keten als kringloop beter in te richten en afvalverwerking te organiseren, geeft de gemeente het goede voorbeeld;
- Ondersteun circulaire initiatieven en geef ondernemers ruimte voor duurzame innovatie;
- Kies als gemeente organisatie voor circulaire inkoop en afvalverwerking;
- Doe mee aan Heel Nederland Repareert en ondersteun lokale ondernemers die bijdragen aan hergebruik en reparatie.

4 Een comfortabel huis

Iedereen wil graag comfortabel en duurzaam wonen. Door woningen te verduurzamen worden ze energiezuiniger en aangenamer. Door natuurvriendelijk en met biobased materialen te isoleren wordt extra CO_2-uitstoot vermeden, schadelijk afval voorkomen en verduurzaam je zonder grote gevolgen voor de natuur.

- Ondersteun bewoners bij natuurvriendelijke isolatie en vergroening;
- Laat een soortenmanagementplan opstellen zodat er rekening gehouden kan worden met beschermde soorten bij (woning)isolatie;
- Organiseer en stimuleer lokale ketens voor biobased bouwmaterialen;
- Neem biobased en natuurinclusief bouwen op in het gemeentelijke aanbestedingsbeleid;
- Maak natuurinclusief de norm voor gemeentelijk beleid aangaande bouwen en inrichten.

5 Een buurt vol energie

De energietransitie vraagt om slimme keuzes. Netcongestie is een uitdaging, maar gemeenten kunnen het verschil maken door in energiesystemen te denken, waar energievraag en -aanbod bij elkaar komen. Leg bijvoorbeeld Energietuinen aan, plekken die biodiversiteit versterken én hernieuwbare energie opwekken, dichtbij de gebruikers. Maak gebruik van warmtebronnen zoals restwarmte of aquathermie. Duurzame energieprojecten met sterke financiële, ecologische en sociale participatie zijn het meest succesvol. Met draagvlak komt de duurzame energietransitie sneller en beter van de grond.

brabantse milieufederatie

- Maak natuurinclusiviteit de norm in het gemeentelijk beleid voor nieuwe zon-, wind- en warmteprojecten;
- Onderzoek een duurzame en toekomstbestendige energiemix, met variabele energiebronnen;
- Steun bewonersinitiatieven rondom duurzame energie, zoals lokale energiecoöperaties.

6 Een gezonde en schone buurt

In een buurt waar mensen elkaar kennen, lossen bewoners meer zelf op. Ze helpen elkaar, delen gereedschap en verduurzamen samen. Gemeenten spelen een actieve rol in het verbinden van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

- Steun bewonersinitiatieven die bijdragen aan samenwerking en duurzaamheid, denk aan buurtvoedselbossen of buurtmoestuinen, de adoptie van boomspiegels, de aanleg van geveltuintjes en opruimacties tegen zwerfafval;
- Stimuleer gedeeld gebruik van spullen die je niet dagelijks nodig hebt, zoals gereedschap en deelmobiliteit;
- Stimuleer leren van je buren, bijvoorbeeld over het plaatsen van zonnepanelen of een warmtepomp;
- Geef ruimte aan bewoners die opstaan voor een gezonde leefomgeving en die bijvoorbeeld de komst van intensieve teelten met een hoog bestrijdingsmiddelengebruik willen tegenaan.

7 Een gezonde omgeving met groene boeren

Een gezond landschap en duurzame landbouw versterken elkaar en de gezondheid van de bodem, waterkwaliteit, natuurwaarden én de lokale economie. Door lokaal in te kopen en duurzaamheid mee te nemen in vergunningstrajecten, kunnen gemeenten boeren ondersteunen die werken aan een gezonde omgeving.

- Beloon boeren die bijdragen aan biodiversiteit en natuurinclusieve landbouw door de duurzaamheidsscore zwaarder mee te laten tellen bij pacht en verkoop van gemeentelijke (landbouw)gronden;
- Neem als gemeente deel aan de Stimuleringsregeling Landschap en de ErvenPlus-regeling;
- Stimuleer korte ketens en koop als gemeente lokaal en biologisch in voor bijvoorbeeld de catering en de groenvoorziening in de gemeente;
- Voorkom schade aan gezondheid van omwonenden, natuur en landschap door (beter) beleid te maken over intensieve teelten en teeltondersteunende voorziening.

De Brabantse gemeenten zijn verantwoordelijk voor een gezonde leefomgeving voor al hun inwoners. Dat is een leefomgeving waarin de luchtkwaliteit goed is, het water en de bodem schoon zijn en waarin mens en dier zo min mogelijk overlast ondervinden van bijvoorbeeld lichtvervuiling, geluidsoverlast en stank. De Brabantse Milieufederatie (BMF) helpt gemeenten graag bij het realiseren van die opgave.

In jouw gemeente zijn ook lokale natuur- en milieuorganisaties actief. De vrijwilligers van deze organisatie hebben veel (praktische) kennis en ervaring over de natuur- en milieuonderwerpen in jouw gemeente. Kijk voor een actueel overzicht van de organisaties in jouw gemeente op de website van de BMF.

brabantse milieufederatie

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2